

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 433
van **JOS DE MEYER**
datum: 13 mei 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Europese internationaliseringsprojecten - Secundair onderwijs

Internationale uitwisselingsprojecten zijn voor veel studenten in het hoger onderwijs een verrijkende ervaring in hun opleiding. Ook in het secundair onderwijs zijn internationale uitwisselingen ondertussen populair geworden. Waar men er in het hoger onderwijs terecht van uitgaat dat het initiatief ligt bij de individuele student, wordt in het secundair meer met klas- en schoolprojecten gewerkt, waarbij de inzet van enkele geëngageerde personeelsleden op de scholen essentieel is.

Geregeld worden informatiesessies gegeven aan de scholen over de beschikbare mogelijkheden om projecten in te dienen die in aanmerking kunnen komen voor ondersteuning.

Recentelijk is het geheel van de Europese internationaliseringsprojecten grotendeels geherstructureerd tot "Erasmus for all 2014-2020". Erasmus for all 2014-2020 overkoepelt Lifelong Learning Program (met daarin Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius en Grundtvig), Youth in Action, en nog vijf andere internationale samenwerkingsprojecten (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, en een programma dat samenwerkingsprogramma's op individuele basis overkoepelt).

Allicht is de nieuwe structuur Erasmus for all 2014-2020 bedoeld om de veelheid aan projecten te vereenvoudigen, maar men kan zich afvragen of dat volledig gelukt is. Wie op het internet informatie opzoekt, ontdekt veel informatie, maar kan daar niet direct mee aan de slag. De voorstelling van Erasmus for all 2014-2020 gebeurt via een powerpointpresentatie die 39 dia's definities aangeeft en dan doorlinkt naar nog uitgebreider documenten, zonder een gerichte sturing. Wat juist moet worden aangevraagd en op welke manier is daardoor nu minder duidelijk dan vroeger voor de personeelsleden die op hun school een internationaal project willen organiseren en begeleiden, zelfs al kunnen ze rekenen op veel enthousiaste ondersteuning door mensen van het Nationaal agentschap. Wat vroeger kleinschalig en direct was, en daardoor overzichtelijk, wordt nu voor sommige mensen door de ruime inbedding van de projecten steeds moeilijker te organiseren. Het zou jammer zijn als de uitwisselingsprojecten daaronder zouden lijden.

1. Graag verneem ik de evolutie van het aantal uitgevoerde internationaliseringsprojecten in het secundair onderwijs tijdens het laatste decennium: per jaar het aantal projecten, aantal betrokken scholen en landen per project, de kostprijs per project en in totaal, gerangschikt per programma.

2. Verschillende ondersteunende organisaties staan de scholen met raad en daad bij bij het opstellen van de subsidieaanvragen. Toch merkt men op de werkvloer op dat de organisatie van Europese internationaliseringsprojecten voor het onderwijs ingewikkelder is geworden door de structuuraanpassingen en/of door hogere eisen die aan de dossiers van de scholen worden opgelegd.

Gaat de minister akkoord met deze inschatting? Zo ja, hoe ziet zij dat in de context van het Vlaamse onderwijs te verhelpen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORD

op vraag nr. 433 van 13 mei 2015

van **JOS DE MEYER**

Om misverstanden te vermijden, zou ik de vraagsteller erop willen wijzen dat het nieuwe Europese programma voor onderwijs, vorming, jeugd en sport Erasmus+ heet (en niet Erasmus for All, de naam die tijdens de onderhandelingen over het programma een tijd gecirculeerd heeft).

1. Aangezien de vraag gaat over internationaliseringsprojecten in het secundair onderwijs geven we hieronder een overzicht van, enerzijds, de projecten die werden uitgevoerd in het kader van Europese programma's en, anderzijds, de projecten die plaatsvonden binnen de Vlaamse programma's die complementair zijn aan de Europese en een opstap kunnen betekenen voor deelname aan Europese programma's. Wat de Europese programma's betreft, werden enkel de projecten van het Leven Lang Leren Programma (Comenius en Leonardo da Vinci) opgenomen aangezien de eerste Erasmus+ projecten nog lopende zijn.

A) Aantal uitgevoerde projecten met Europese financiering (2007-2013: Een Leven Lang Leren Programma):

Programma	Subprogramma	# scholen per project	# landen per project	Kostprijs per project	# goed-gekeurde projecten	Totaal budget (in EUR)
LLP Comenius	Multilaterale School-partnerschappen	Min. 3	Min. 3	11.000-20.000 EUR	2007: 99 2008: 58 2009: 51 2010: 56 2011: 47 2012: 64 2013: 55	2007: 797.500 2008: 898.000 2009: 947.000 2010: 1.011.000 2011: 905.000 2012: 1.276.000 2013: 1.090.000
LLP Comenius	Bilaterale School-partnerschappen	2	2	15.000-20.000 EUR	2007: 5 2008: 4 2009: 5 2010: 3 2011: 6 2012: 7 2013: 3	2007: 90.000 2008: 80.000 2009: 95.000 2010: 60.000 2011: 120.000 2012: 120.000 2013: 60.000
LLP Leonardo da Vinci	stageprojecten leerlingen	Min. 1	Varieert van 2 tot 8	1.602 – 94.533 EUR	2007: 34 2008: 37 2009: 46 2010: 43 2011: 42 2012: 36 2013: 37	2007: 663.651 2008: 906.754 2009: 1.068.031 2010: 1.087.524 2011: 1.330.853 2012: 1.046.645 2013: 1.410.208
LLP Leonardo da Vinci	mobilitateprojecten leerkrachten	Min. 1	Varieert van 2 tot 5	2.980 – 68.612 EUR	2007: 1 2008: 1 2009: 7 2010: 3 2011: 2 2012: 3 2013: 2	2007: 6.160 2008: 6.064 2009: 85.079 2010: 41.005 2011: 82.290 2012: 23.916 2013: 17.432
LLP Leonardo da Vinci	Partnerschapsprojecten	Min. 1	Varieert van 3 tot 14	11.000 – 20.000 EUR	2008: 4 2009: 3 2010: 3 2011: 6 2012: 3 2013: 3	2008: 75.000 2009: 46.000 2010: 50.000 2011: 110.000 2012: 60.000 2013: 50.000

Gedetailleerdere informatie en overzichten zijn beschikbaar via de website van EPOS vzw:

- overzichten van goedgekeurde projecten, per jaar (ook die onder het Socrates II- en Leonardo da Vinci II-programma, 2000-2006):
 - o Comenius: <http://www.epos-vlaanderen.be/?CategoryID=746&ArticleID=2152>
 - o Leonardo da Vinci: <http://www.epos-vlaanderen.be/?CategoryID=746&ArticleID=2155>
- een beschrijving van alle goedgekeurde projecten in de "Compendia", per jaar: <http://www.epos-vlaanderen.be/?CategoryID=522>
- overzichten en analyses per programma en per actie, per jaar, via elk EPOS-Jaarboek: <http://www.epos-vlaanderen.be/?CategoryID=522>

B) Projecten met Vlaamse financiering:

Programma	Subprogramma	# scholen per project	# landen per project	Kostprijs per project	# goed-gekeurde projecten	Totaal budget (in EUR)
Gros	n.v.t.	2	2	max. 2.625 - 3.675 EUR	2008: 13 2009: 10 2010: 7 2011: 8 2012: 4 2013: 5 2014: 5	2008: 30.000 2009: 20.000 2010: 15.000 2011: 16.000 2012: 8.000 2013: 11.000 2014: 10.000
Euroklassen	n.v.t.	2	2	max. 4.450 - 6.550 EUR	2008: 20 2009: 12 2010: 14 2011: 11 2012: 8 2013: 8 2014: 11	2008: 75.000 2009: 48.000 2010: 55.000 2011: 37.000 2012: 30.000 2013: 30.000 2014: 45.000

2. Ik ben op de hoogte van de wijzigingen die Erasmus+ met zich mee heeft gebracht. Het opzet van de Europese Commissie was om de bestaande programma's van de vorige generatie te bundelen en te stroomlijnen, wat op zich een vereenvoudiging zou zijn. De Commissie beoogde echter ook een verhoogde impact van het nieuwe programma, niet alleen op het niveau van de individuele deelnemers, maar vooral op het niveau van hun organisaties en onderwijssystemen.

Bij de onderhandelingen over het programma hebben we vanuit Vlaanderen en België die visie en intentie grotendeels ondersteund, uiteraard op voorwaarde dat het haalbaar bleef voor een school en de leerkrachten in die school om deel te nemen.

Nu merken we dat de lat erg hoog ligt en de slaagkansen voor projecten vooralsnog eerder beperkt zijn. Dat is zeker het geval voor Kernactie 2 (KA2, partnerschappen). De projecten zijn immers schoolontwikkelingsprojecten geworden die het vroegere idee van een kleinschalig internationaal project met de leerlingen vaak overstijgen. Onder het Comenius-subprogramma werden meer aanvragen voor schoolpartnerschappen goedgekeurd, zodat er jaarlijks veel scholen met een project konden starten. De goedkeuringsgraad lag in 2014, het eerste jaar van Erasmus+, op 10% en slechts 20 Vlaamse scholen konden een project starten. Bovendien merken we dat het basis- en buitengewoon onderwijs amper vertegenwoordigd zijn.

Toch is het van belang om deze vaststellingen te nuanceren. De vroegere slaagpercentages voor schoolpartnerschappen onder het Leven Lang Leren programma of LLP (70%) waren in Europa uitzonderlijk (met een gemiddelde van 40%). Nu is het Europese gemiddelde gezakt tot 20% en zit Vlaanderen onder die grens. Die situatie heeft te maken met het feit dat men in Vlaanderen meer geneigd

is om het coördinatorschap van een project op te nemen. Op die manier ligt de verhouding vraag/beschikbaar budget nog moeilijker dan elders in Europa. Het algemene budget voor partnerschappen tussen scholen lag bovendien 50% lager dan het laatste Comenius-jaar onder LLP. Dan zijn lagere slaagkansen ook een logisch gevolg. Volgens prognoses van de Europese Commissie zouden de budgetten voor Erasmus+ en dus ook voor KA2 (leermobiliteit) sterk stijgen vanaf 2016. Binnen KA1 is de situatie veel minder problematisch, met een hogere slaagkans van 60% en een 40-tal projecten die al worden gefinancierd.

Het Nationaal Agentschap, EPOS vzw, heeft de in de vraag vermelde knelpunten ook opgevangen en heeft daarop ingespeeld door realistische verwachtingen te scheppen bij kandidaat-begunstigden. Die sensibilisering werpt vruchten af, zodat aanvragen strategischer gebeuren en de slaagkansen toenemen in 2015. EPOS werkt bovendien samen met Ryckvelde en Alden Biesen, organisaties die informeren, ondersteunen en projectadvies verlenen. Verder bestaan er ook alternatieve financieringskanalen voor projecten die men niet uit het oog mag verliezen, zoals Buurklassen en eTwinning. Ook de verantwoordelijken voor internationalisering bij de koepels zijn op de hoogte van de nieuwe programmavereisten en kunnen dus richting bieden bij het uitwerken van een projectvoorstel.

Tot slot blijven EPOS en onze vertegenwoordigers in het Europese Erasmus+-comité de Europese Commissie confronteren met de effecten van de keuzes die gemaakt werden in de ontwerpfase van het nieuwe programma. De Commissie is daar zeker niet doof voor en tracht in samenwerking met de Nationale Agentschappen en de lidstaten naar oplossingen te zoeken.